

LISTE Ø FOR ØKOSOCIALISME

Lige før folketingsvalget i juni 2015 udgav forlaget *Solidaritet*, med tilknytning til *Enhedslisten*, antologien *Økosocialisme – fra systemkritik til alternativ*. Ud over en indledende og en afsluttende artikel, består bogen af syv artikler med forfattere fra en række lande om systemkritik af kapitalismen og en alternativ økosocialistisk samfundsvision.

Hvad vil økosocialisme sige mere præcist? Det betyder for det første et opgør både med den kapitalistiske og socialistiske "produktivisme", væksttænkning, og en erkendelse af, at der findes økologiske grænser. Dernæst betyder det et demokratisk ejerskab af og kontrol med de centrale produktionsmidler og infrastrukturen i samfundet. Endelig betyder det et samfund med en udbredt lighed og social tryghed.

Artiklerne bevæger sig på forskellige niveauer. Fire artikler skitserer økosocialismens grundpræmisser og mulige implementering, tre er mere konkrete behandlinger af arbejderbevægelsens forhold til den økologiske problematik: fagbevægelsens forhold til klimakampen, kampen på arbejdspladserne for grøn produktion og spørgsmålet om kortere arbejdstid som en vej til økosocialisme.

Endelig er der indledningsartiklen af Finn Kjeller og den afsluttende artikel af Søren Kolstrup, begge medlemmer af *Enhedslisten*. Det er bogens bedste artikler og giver et glimrende overblik over den miljøpolitiske situation i Danmark og udstikker nogle strategiske miljøpolitiske hovedlinjer for en økosocialistisk omstilling fulgt op af nogle mere konkrete reformforslag.

Bliver læseren så oplyst om, hvori forskellen består mellem et økosocialistisk perspektiv og andre grønne perspektiver? Kun delvist. Vi får på den ene side at vide, at man ikke kan foretage

de nødvendige skridt for at forhindre økologisk sammenbrud, så længe vi lever under kapitalismen, og at væksten ikke kan afskaffes under kapitalismen. På den anden side opstilles en lang række dybtgående reformkrav inden for det kapitalistiske system. Man forsøger derved (s. 28) at undgå en illusion om, at problemerne kan løses inden for kapitalismens rammer, samtidig med, at man også undgår at opstille afskaffelsen af kapitalismen som forudsætning for at tage livtag med den økologiske krise.

Hvor adskiller økosocialisme sig så fra den øvrige grønne bevægelse? Det står ikke helt klart. Kun et par steder (s. 108 og s. 155) fremgår det, at økosocialisterne adskiller sig fra de grønne partier og modvækstbevægelser i indstillingen til klassekampen og i synet på fagbevægelsens centrale rolle i miljøkampen. De udenlandske bidrag til antologien repræsenterer en mere traditionel marxistisk fortolkning, der ikke kan forestille sig skabelsen af en ligevægtsøkonomi uden en form for opgør med kapitalismen.

På netop dette punkt savner man, at bogen havde forsøgt at give et signalement af den økosocialistiske strømning set i forhold til de andre grønne strømninger og var gået ind i debatten om økosocialismens forhold til ligevægtsøkonomi, dybdeøkologi og de forskellige økoeksperimenters betydning.

Man må håbe, at *Enhedslisten* tør begynde at bruge begrebet økosocialisme, specielt med afsæt i Søren Kolstrups eksemplari-ske artikel. I fremtiden ville det være oplagt at lægge op til en idédebat med det nye parti, Alternativet.

Af Erik Christensen, redaktionen

Finn Kjeller
Økosocialisme
-Fra systemkritik til alternativ
247 sider
Vejl. pris 100 kr.
Forlaget Solidaritet, 2015

